

schen Lehrers BURN. Intr. 367. 623. Lot. de la b. l. 338. 330.

भद्राक m. Glück. Heil (कल्याणम्) Uggval. zu Unādis. 4, 15.

भद्रं (von भद्र) im Veda, parox. nach Unādis. 2, 28. 1) adj. (f. घ्रा) a) erfreulich, loblich; glücklich, günstig; gut; faustus; n. Glück, Heil, Gutes, Annehmlichkeit (Gegens. डुरित, तपन, पाप) AK. 1, 1, 4, 3. TRIN. 1, 1, 113. H. 86. an. 2, 230. 442. MED. d. 11. r. 71. HAL. 1, 122. भद्रा ते इन्द्र सुमतिः RV. 3, 30, 7. सौमनस 1, 21. कृत्वा 4, 21, 9. मरुतो नाम 39, 4. द्रविण 38, 10. AV. 7, 78, 2. 18, 3, 14 (wo in द्रविणमिह aufzulösen ist; vgl. TS. 1, 6, 4, 3). राति RV. 1, 168, 7. भद्रा त्वमुषो वितरं व्युच्छ 123, 11. 12. विश्वं तद्भद्रं यद्वत्ति देवाः 2, 23, 19. भद्रं मनः कृणुष वृत्रतूर्यं 26, 2. विश्वानि भद्रा मरुतो रथेषु वः 1, 166, 9. 3, 9, 7. डुरितानि परा सुव यद्भद्रं तत्र घ्रा सुव 5, 82, 5. शर्मन् 1, 10. घ्राणि 49, 3. घ्रभूद्भद्रा देवहूतिर्नो घ्रा 10, 18, 3. घ्रा गावो घ्रमन्नुत भद्रमक्रन् 6, 28, 1. 7, 96, 3. घ्रस्मे भद्राणि स- श्रत प्रियाणि 26, 4. एतद्भद्रं ननुवासनस्य 10, 32, 7. 86, 23. क्रतु 1, 67, 2. 4, 10, 1. 2. 10, 30, 12. ये पापा भद्रमुपजीवन्ति पद्माः 1, 190, 3. ये भद्रं हृष्यन्ति स्वधाभिः 7, 104, 9. AV. 12, 1, 47. 13, 4, 42. तैत्र RV. 5, 62, 7. चकार भद्र- मस्मभ्यमात्मने तपन् तु सः AV. 4, 18, 6. यत्र सोमः सदमितत्र भद्रम् 7, 18, 2. भद्रार्धं श्रेयः प्रेक्षि vom Guten zum Bessern 8, 1. TS. 5, 7, 2, 4. VS. 18, 8. भद्रस्य लोकः AV. 6, 26, 1 (vgl. भद्रं सुकृतस्य लोके 2, 10, 7). VS. 4, 34, 8, 60. 9, 4. यः पुरा भद्रः सन्पापीयान्स्यात् स पुनर्वस्वार्धमादधोत glücklich, im Wohlstand befindlich TB. 1, 1, 2, 3. भद्रा भूता पराभविष्यन्ति 4, 4. CAT. Br. 1, 9, 2, 4. 3, 3, 4, 17. 4, 6, 9, 19. भर्गस्, भद्रः भूति CĀKṢH. Ch. 5, 1, 10. KAU. 30. 38. — नृपति ein guter Fürst JĀG. 1, 317. वृत्तेन भद्रः (जायते) Spr. 4133. 1709. MBh. 1, 2623. भद्राय रघुवीराय WEBER, RĀMAT. Up. 296. 22. 333, 6. 334, 12. तदनयोः को देशो भद्रतरो राजा वा besser Hit. 80, 5. गुभं वेत्त्यगुभं पापं भद्रम् Spr. 193. भद्रा ऽस्मि नृत्ये कुशलो ऽस्मि गीते so v. a. geschickt MBh. 4, 305. भद्रा दिप् die günstige Weltgegend, der Süden 13, 7665. भद्रं तत्स्यात् das wäre gut KATH. 46. 190. 23. 162. भद्रमिदं रूक्षमा घ्ये घ्रक्रन् RV. 5, 30, 12. भद्रं कृतं कृतं मौनं कोकिलैर्ललदागमे Spr. 2014. MĀK. P. 123, 8. Hit. 12, 10. तत्र भद्रमाचरितम् 18, 3, v. l. भद्रमुक्तं त्रया gut gesagt 36, 18. न भद्रमिदं पश्यामि ich sehe darin nichts Gutes, — Heilbringendes 10, 3. भद्रं भद्रमिति ब्रूयाद्भद्रमित्येव वा M. 4, 139. त्राच् wohlwollend Būg. P. 3, 12, 9. भद्र in der Anrede mein Bester M. 8, 90. KATH. 4, 33. 30, 76. 33, 123. 40, 47. Vid. 290. Spr. 3889. PANĀT. 96, 3. Hit. 27, 16. 34, 17. 36, 15. DAṢAK. in BENF. Chr. 183, 14. भद्रे meine Beste SUND. 3, 20. Hip. 2, 37. N. 3, 25. 12, 51. 13, 39. MBh. 3, 2891. 3, 6025. 6043. Spr. 2348. 2936. CĀK. 16, 20. 38, 7. 15. 69, 8. KATH. 4, 16. PANĀT. 199, 24. Hit. 72, 9. VET. in LĀ. (II) 26, 20. भद्र सेनापते CĀK. 23, 23. भद्र कारक PANĀT. 9, 21. भद्र (die bessere Lesart) मृग कुशलं ते Hit. 38, 12. अथ कलेर्भद्रमव्याकृतम् ungestörtes Glück, — Wohlbefinden PRAB. 30, 3. 4. 33, 6. विन्नितारिभद्र RAGH. 14, 31. जगर्भद्राणि गन्धर्वाः Būg. P. 8, 8, 12. पुरुषो भद्रमनुते KĀM. NITIS. 13, 12. सर्वस्तरतु डर्गाणि सर्वो भद्रा- णि पश्यतु Spr. 3199. चिरं भद्राणि पश्यति 367. 1483. 3437. 4443. 3008. MĀK. P. 118, 20. तन्वन्तु भद्राणि वः DHŪRTAS. 66, 10. भद्रमुपलाः möge es euch, Steine, wohlgehen Spr. 698. भद्रं तस्य oder तस्मै P. 2, 3, 73. नेह भद्रं रत्नस्विने RV. 8, 47, 12. भद्रं परार्थेतिषाम् Spr. 1212. सर्वेषां भद्रमस्तु

*) Unter den auf द् auslautenden Wörtern!

V. Theil.

वः SIV. 2, 32. Häufig werden भद्रं ते und भद्रं वः als Höflichkeitsformeln mitten in die Rede eingeschoben: शीघ्रं गच्छाम भद्रं ते न नो विद्यात्सु- योधनः Hip. 4, 58. N. 13, 5. 26, 6. MBh. 1, 5382. 5, 7303. HARIV. 8660. R. 1, 9, 34. 13, 20. 28, 30. 60, 29. 63, 2. 64, 5. 3, 31, 19. 32, 37. 53, 2. Hit. 27, 9, v. l. MBh. 1, 5573. 3, 6034. R. 1, 37, 17. 60, 26. चत्वारि भद्राण्यवा- प्रोति कीर्तिमायुर्यशो बलम् MBh. 13, 5657. धर्मज्ञानवैराग्यैश्वर्याणां च- त्वारि भद्राणि । धर्मार्थकामबलानीत्यन्ये Schol. zu MBh. 7, 2182. चतुर्भद्र n. = धर्म, काम, धर्म, बल AK. 2, 7, 57. H. 1382. दानं प्रियवाकसकितं ज्ञानमगर्वं तमान्वितं शौर्यम् । त्यागसकितं च वित्तं दुर्लभमेतच्चतुर्भद्रम् ॥ diese vier löblichen oder schönen Erscheinungen Spr. 1133. वित्तं दान- समेतं ज्ञानमगर्वं तमान्वितं शौर्यम् । भोगः सद्गुणिकीनो दुर्लभमेतच्चतुर्भद्रम् ॥ Cit. beim Schol. zu MBh. 7, 2182. चतुर्भद्रतर adj. glücklicher, mit dem instr. MBh. 7, 2182. 2194. 2207. 2419. भद्रशताधिक ebend. भद्रम् adv.: भद्रं कर्णोभिः शृणुयाम देवा भद्रं पश्येमानभिः RV. 1, 89, 8. भद्रं भवति नः पूरः 2, 41, 11. सर्वतो नः शकुने भद्रमा वंद 43, 2. भद्रं जीवन्तो जग्णामशी- मकि 10, 37, 6. AV. 20, 127, 10. auch instr. pl. und instr. sg. f. als adv.: उषो भद्रभिरा गंकि feliciter accede RV. 1, 49, 1. वाचं वदत भद्रया AV. 3, 30, 3. 4, 12, 2. 9, 4, 11. भद्रया सुप्रतिष्ठितः 12, 1, 63. यदर्थसि भद्रया 13. 4, 43. 18, 2, 52. — b) lieblich, schön; lieb: भद्रा ते घ्ये सुदक् RV. 4, 6, 6. 11, 1. रश्मयः 32, 5. 1, 48, 13. 113, 2. वस्त्रा 134, 4. 3, 39, 2. 10, 83, 6. तन्वः AV. 9, 2, 23. Ait. Br. 3, 25. योषा RV. 5, 80, 6. 1, 163, 5. 8, 91, 15. घ्नतु 10, 14, 12. देवाः 72, 5. भद्रा वधूर्भवति यत्सुपेशाः 27, 12. रोचन AV. 14, 1, 38. भद्रं वर्षा पुष्यन् VS. 4, 2. तस्मादेका बहूना भद्रा भवति TS. 6, 3, 4, 4. गृह् CĀKṢH. (Ghṛh). 3, 5. वपुस् R. 1, 44, 22 (42, 21 GORR.). मूर्ति KĀVJAPR. 166. 9. शालवन (vgl. भद्रशालवन) R. GORR. 2, 73, 10. गौः HAL. 2, 115. भद्राः unter den लोककण्टकाः aufgeführt M. 9, 358; nach KULL. = कल्याणाचारप्रच्छन्नापाः, etwa die von aussen Glatten, — Feinen. — 2) m. a) Stier AK. 2, 9, 59. H. 1237. H. an. MED. HAL. 5, 21. — b) Bez. einer Art von Elephanten H. 1218. H. an. MED. HAL. 2, 60. R. 1, 6, 24 (26 GORR.). N. pr. eines der die Erde tragenden Elephanten 41, 22 (42, 21 GORR.). — c) Buchstelze MED. VARĀH. BRH. S. 43, 2. Vgl. भद्रनामन्. — d) Nuclea Cadamba Roxb. H. an. MED. (Wilson fasst hier कदम्बकी in der Bed. von Menge). Tithymalus antiquorum Moench. (सुकी) RĪGĀN. im CĀKṢH. — HIOUEN-TSANG I, 91. — e) Bein. Āiva's TRIN. 1, 1, 48. H. an. MED. — f) pl. eine Klasse von Göttern unter dem 3ten Manu Būg. P. 8, 1, 24. — g) N. pr. eines der 12 Söhne Vishnu's von der Dakṣiṇā und eines der Götter Tushita im Manvantara Svā- jāmbhūva Būg. P. 4, 1, 7. — h) bei den Gāina N. pr. des 3ten unter den 9 weissen Bala H. 698. H. an. — i) pl. N. pr. eines Volkes AV. PARIC. in Verz. d. B. H. 93 (36). MBh. 3, 15256. R. 4, 44, 20. VARĀH. BRH. S. 14, 2. 7. 16. भद्रभीरान् R. 4, 43, 5. Vgl. बहुभद्र. — k) N. pr. eines Sohnes des Vasudeva von der Pauravi Būg. P. 9, 24, 46. von der Devaki 33. eines Sohnes des Upakārumant SCHIEFNER, Lebensb. 232 (2). N. pr. eines Schauspielers HARIV. 8375. fgg. 8663. fgg. eines Gofähr- ton des Bāṇa HALL in der Einl. zu VĀSAYAD. 30. — WASSILJEV 30. 47. 38. Hist. de la vie de HIOUEN-TSANG 332. — l) Bein. des Berges Moru H. an. — m) N. einer Welt bei den Buddhisten Lot. de la b. l. 164. — 3) f. घ्रा a) Kūh RĪGĀN. im CĀKṢH. — b) N. verschiedener Pflan-